

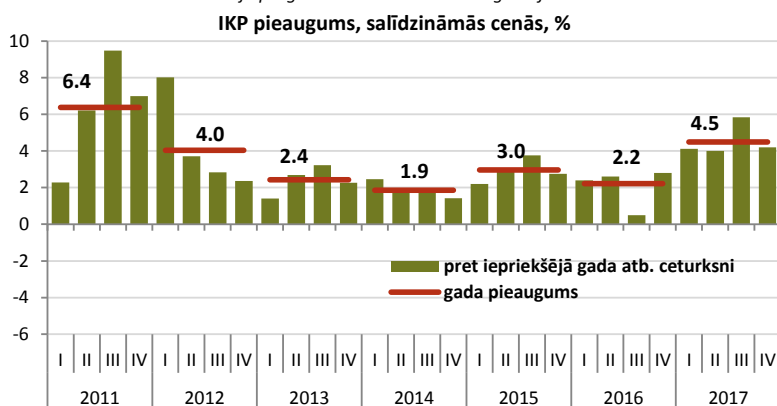
Makroekonomikas un budžeta apskats

Janvāris 2018

	Galvenie makroekonomiskie rādītāji*			Prognozes**	
	2015	2016	2017	2018	2019
Iekšzemes kopprodukts (IKP), milj. eiro	24320.3	24926.7	26851.5	28814.3	30690.0
...pieaugums faktiskajās cenās, %	3.0	2.5	7.7	7.2	6.5
...pieaugums salīdzināmās cenās, %	3.0	2.2	4.5	4.0	3.4
IKP deflators (gads pret gadu), %*	0.0	0.3	3.0	3.1	3.0
Patēriņa cenu indekss (gads pret gadu), %	0.2	0.1	2.9	2.8	2.4
Vidējā bruto mēneša darba samaksa, eiro	818	859	926	997	1057
...pieaugums faktiskajās cenās, %	6.8	5.0	7.9	8.0	6.0
...pieaugums salīdzināmās cenās, %	6.6	4.9	5.0	5.1	3.5
Nodarbinātība, tūkst. iedzīvotāju	896.1	893.3	895.0	896	896
...pieaugums, %	1.3	-0.3	0.2	0.1	0.0
Bezdarba līmenis (gada vidējais), %	9.9	9.6	8.7	8.0	7.7
Preču un pakalpojumu eksports, milj. eiro	14690.4	14965.8	16172.4	17596.2	19069.3
...pieaugums salīdzināmās cenās, %	3.0	4.1	4.4	4.0	3.9
Preču un pakalpojumu imports, milj. eiro	14814.5	14742.4	16544.4	18891.2	20492.3
...pieaugums salīdzināmās cenās, %	2.1	4.5	9.2	7.6	4.7

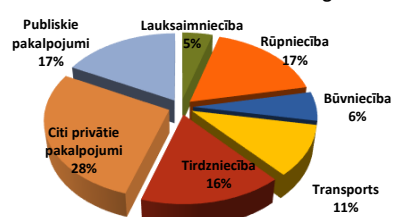
* Atbilstoši 28.02.2018 CSP publicētajiem statistikas datiem

** FM makroekonomisko rādītāju prognozes aktualizētas 2018.gada februārī

IKP

Pievienotās vērtības struktūra 2017. gadā

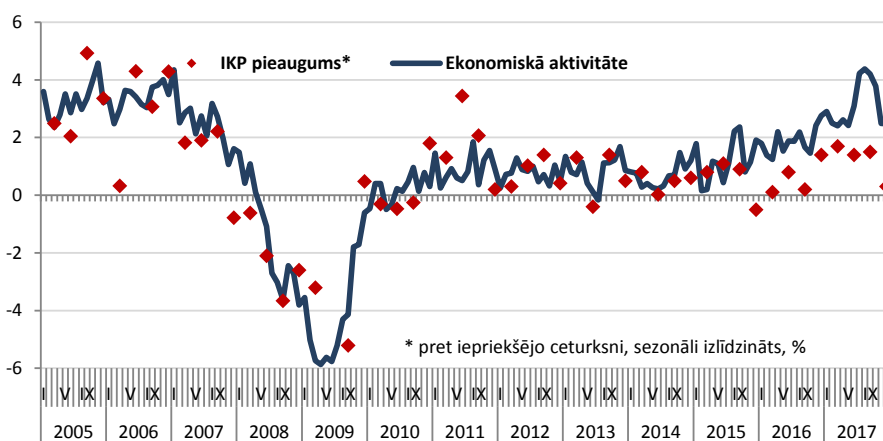

Baltijas valstu IKP pieaugums, gada izaugsme %

	17'I	II	III	IV
Latvija	4.1	4.0	5.8	4.2
Lietuva	4.1	4.1	3.2	3.9
Igaunija	4.4	5.7	4.2	5.0

Latvijas ekonomikas izaugsme 2017.gadā sasniedza 4,5%, kas ir straujākais kāpums kopš 2011.gada. Būtisko ekonomiskās izaugsmes paātrināšanos pērn nodrošināja labvēlīgā situācija pasaules tirgos un spēcīgi augošais ārējais pieprasījums, kā arī investīciju un būvniecības aktivitātes atjaunošanās, ko stimulēja straujāka ES fondu investīciju ietilpība. 2017.gada ceturtajā ceturksnī, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo ceturksni, iekšzemes kopprodukts palielinājās par 4,2%, kas bija nedaudz lēnāka izaugsme nekā trešajā ceturksnī, kad ekonomika bija augusi par 5,8%. Prognozes par globālās ekonomiskās izaugsmes paātrināšanos, kā arī uzņēmēju un patērētāju noskaņojuma rādītāji ļauj sagaidīt, ka arī 2018.gadā Latvijas ekonomikas izaugsmes tempi saglabāsies spēcīgi, IKP pieaugumam veidojot 4,0%.

Ekonomiskā aktivitāte

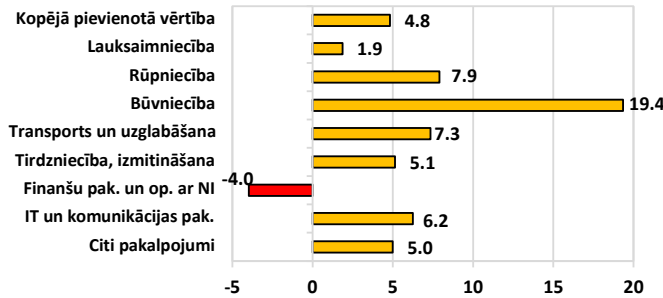
Dati: CSP, Eurostat, LR Finanšu ministrija, Latvijas Banka

Ekonomiskā aktivitāte

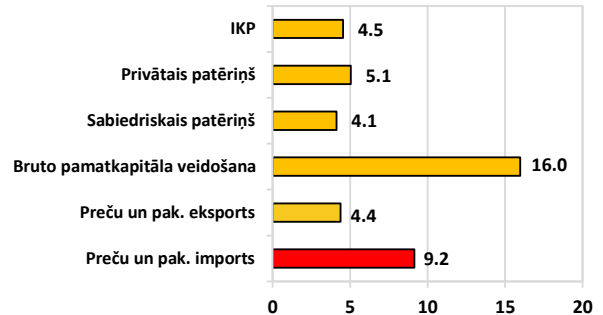
Finanšu ministrija aprēķina ekonomiskās aktivitātes indeksu, lai apsteidzoši novērtētu IKP izmaiņas, ņemot vērā dažādus rādītājus - gan Eiropas Savienības konfidences indikatorus, gan Latvijas īstermiņa statistiku par mazumtirdzniecības apgrozījumu, rūpniecības izlaidi, eksporta apjomu, naftas un patēriņa cenām un citus datus. 2017.gada decembrī Latvijas ekonomiskās aktivitātes indeksa vērtība saglabājās tādā pašā līmenī kā iepriekšējā mēnesī un bija nedaudz zemākā līmenī nekā 2017.gadā vidēji. Tomēr priekšnoteikumi ekonomiskās aktivitātes un izaugsmes pieaugumam Latvijā 2018.gadā joprojām saglabājas spēcīgi.

**IKP izaugsme no nozaru un izlietojuma puses,
2017. g. salīdzinājumā ar 2016. g., %**

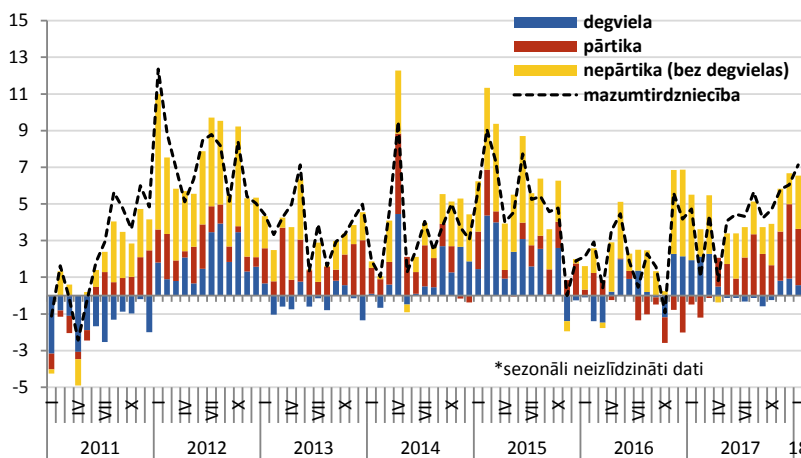

IKP

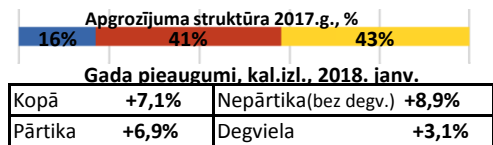

Nozaru griezumā lielāko devumu ekonomikas izaugsme 2017.gadā nodrošināja apstrādes rūpniecības pieaugums par 8,0%, īpaši strauji pieaugot mašīnbūvei un metālapstrādei, kā arī datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanai. Līdzīgs devums ekonomikas izaugsme bija būvniecības nozarei, kas sasniedza 19,4% kāpumu, ko nodrošināja straujāka ES fondu ieplūde, kā arī privāto investīciju pieaugums. Transporta nozare, neskatoties uz tranzīta apjomu samazināšanos, pērn sasniedza 7,3% pieaugumu, tirdzniecība palielinājās par 5,2%, bet ievērojams kritums - par 16,6%, bija finanšu pakalpojumu nozarē, samazinoties nerezidentu apkalpošanai. No izlietojuma puses, strauju izaugsmi pērn sasniedza bruto pamatkapitāla veidošana, palielinoties par 16,0%. Vienlaikus ar investīcijām spēcīgi pieauga arī privātais patēriņš, ko veicināja noturīgais strādājošo iedzīvotāju ienākumu pieaugums, vidējai darba samaksai 2017.gadā sasniedzot straujāko kāpumu kopš 2008.gada.

Mazumtirdzniecības apgrozījuma gada pieaugums pa grupām*, %

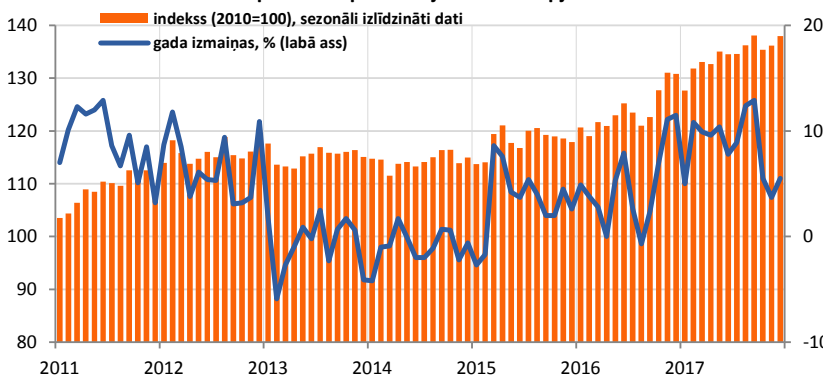

Mazumtirdzniecība

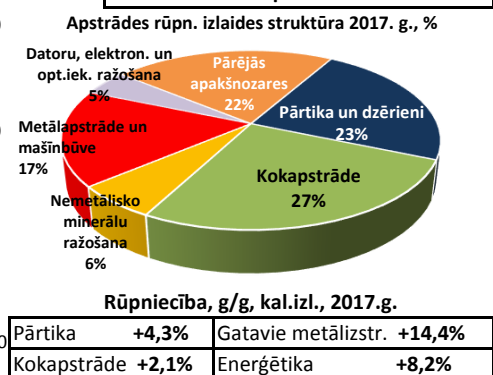

Mazumtirdzniecības apgrozījums Latvijā 2018.gada janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu ir uzrādījis spēcīgu izaugsmi 7,1% apmērā. Tirdzniecības kāpumu janvārī noteica nepārtikas preču, izņemot degvielu, apgrozījuma spēcīgais pieaugums. Arī pārtikas preču mazumtirdzniecībā turpinājās labi izaugsmes tempi, tikmēr degvielas tirdzniecība janvārī pēc straujā kāpuma decembrī atkal pieauga lēnāk. Mazumtirdzniecības pieaugumu nodrošina noturīgais privātais patēriņš, ko uztur stabili augošie iedzīvotāju ienākumi. Turklāt pērn laba attīstības dinamika bija vērojama mājāsaimniecībām jaunizsniegto kredītu datus, 2017.gadā kopumā uzrādot pieaugumu par 13,1%.

Rūpniecības produkcijas izlaides apjoms

Rūpniecība

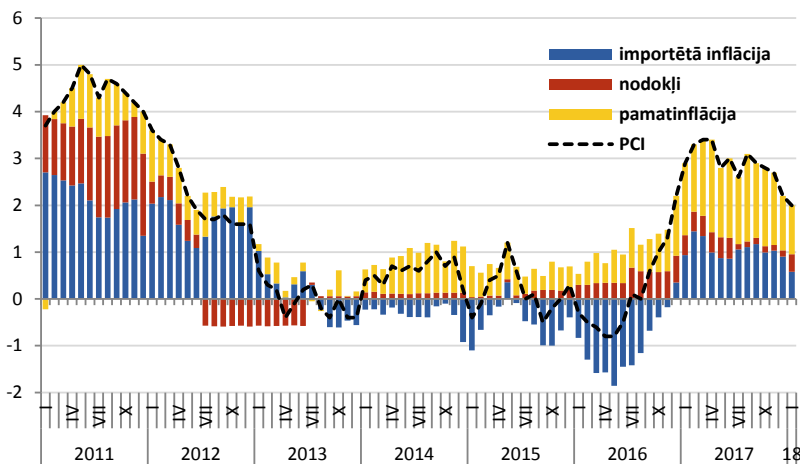

2017.gadā rūpniecībā saražotās produkcijas apjoms salīdzinājumā ar 2016.gadu palielinājās par 8,5%, uzrādot straujāko izaugsmi kopš 2011.gada. Apstrādes rūpniecības apjoms pērn audzis par 8,2%, tikpat straujais pieaugums fiksēts elektroenerģijas un gāzes apgādes nozarē, bet ieguves rūpniecības apjoms bija palielinājies par 18,5%. Apstrādes rūpniecības straujo izaugsmi ir veicinājusi labvēlīgā attīstība ārējos tirgos, kur eirozonas ekonomika pērn auga straujākajā tempā kopš 2007. gada. Ekonomiskā situācija uzlabojas arī Krievijā, un arī kopējie pasaules ekonomikas izaugsmes tempi ir būtiski paātrinājušies, nodrošinot pamatu Latvijas apstrādes rūpniecības visaptverošai izaugsmei. Visstraujāk pagājušajā gadā apjomi ir palielinājušies ķīmisko vielu, elektrisko iekārtu, mehānismu un darba mašīnu, automobiļu un puspiekabju ražošanā, kur izaugsmes tempi ir pārsnieguši 20%. Lielākās apstrādes rūpniecības apakšnozares – koka un koka izstrādājumu ražošana, kā arī pārtikas produktu ražošana, - augušas mērenāk, bet pieaugums pagājušajā gadā ir sasniegts gandrīz visās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs.

Dati: CSP, Eurostat, LR Finanšu ministrija

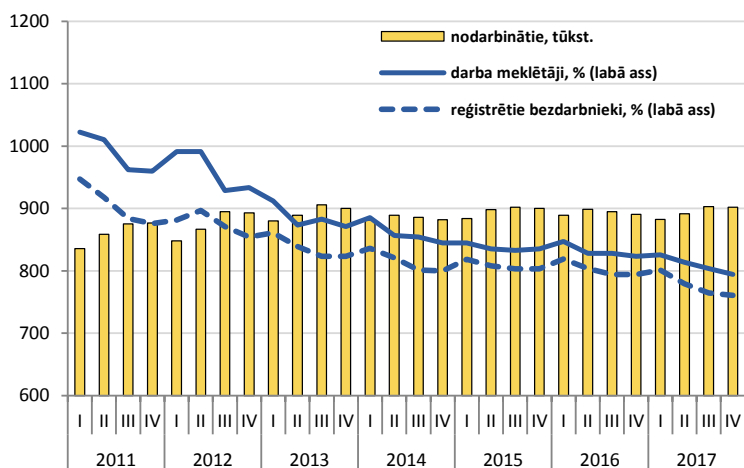
Gada inflācija sadalījumā pa avotiem, %

Inflācija

2018.gada janvārī, salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo mēnesi, patēriņa cenas Latvijā pieauga par 2,0%. Pārtikas cenas gada laikā palielinājās par 2,2% saistībā ar gaļas, piena un eļļas izstrādājumu cenu kāpumu, tikmēr dārzeņi un cukurs bija lētāki nekā pirms gada. Turpina palielināties ar energoresursiem saistīto preču un pakalpojumu cenas - saistībā ar augstākām naftas cenām pasaules tirgos un ar palielināto akcīzes nodokļa likmi degvielai no š.g. sākuma, degvielas cenas, salīdzinot ar 2017.gada janvāri, palielinājās par 4,3%. Janvārī dārgāka kļuva arī gāze un siltumenerģija - par attiecīgi 1,2% un 3,4%. Janvārī cenas pieauga arī veselības aprūpes pakalpojumiem (+4,0%), ko pamatā noteica ambulatoro pakalpojumu cenu izmaiņas. Tāpat sadārdzinājās izmitināšanas un restorānu pakalpojumi, kā arī autotransportlīdzekļu apdrošināšanas pakalpojumi, tādējādi kopumā pakalpojumu cenas bija par 3,3% augstākas nekā pirms gada.

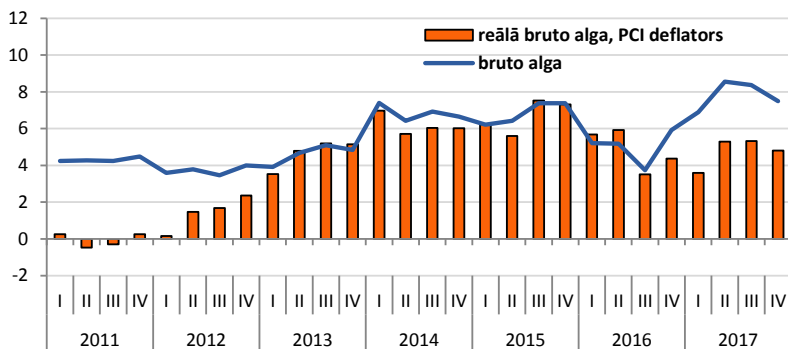
Bezdarba līmenis, % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem

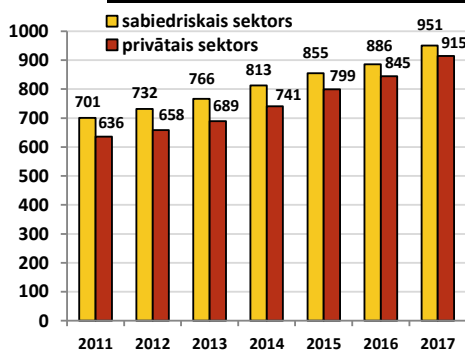
Nodarbinātība

Līdz ar straujāku ekonomikas izaugsmi bezdarba kritums Latvijā 2017.gadā kļuva straujāks - pēc darbaspēka apsekojuma bezdarba līmenis 2017.gadā kopā samazinājās līdz 8,7% un bija par 0,9 procentpunktiem zemāks nekā pirms gada. 2016.gadā bezdarba līmenis bija samazinājies par 0,3pp. Strauja bezdarba samazināšanās turpinās arī 2018.gadā, un janvāra beigās reģistrētais bezdarba līmenis bija 7,0% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem - par 1,5 pp zemāks nekā pirms gada. Reģistrēto bezdarbnieku skaits pēdējā gada laikā sarucis par 18,6% līdz 65,1 tūkstošiem 2018.gada janvāra beigās. Savukārt nodarbināto iedzīvotāju skaits, pēc darbaspēka apsekojuma datiem, 2017.gadā palielinājies par 0,2%, sasniedzot 894,8 tūkstošus. Pēc statistikas par aizņemtajām darba vietām, darba vietu skaits 2017.gadā visbūtiskāk ir palielinājies IKT pakalpojumos un būvniecībā, kur tas 3.ceturkšņa beigās bijis attiecīgi par 4,7% un 7,3% lielāks nekā pirms gada, savukārt neliels strādājošo skaita samazinājums bijis tirdzniecības, nekustamā īpašuma un administratīvo pakalpojumu nozarēs.

Algu pieaugums, % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu

Darba samaksa, eiro

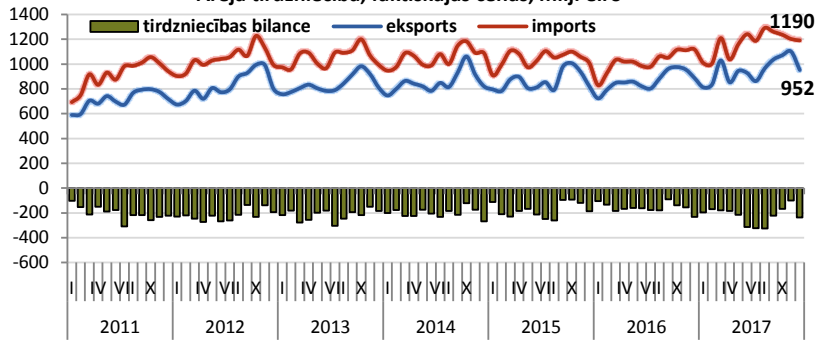

Mēneša vidējā bruto darba samaksa 2017.gadā pieauga būtiski straujāk nekā iepriekšējā gadā, palielinoties par 7,9% līdz 926 eiro. Tajā skaitā ceturtajā ceturksnī, salīdzinot ar 2016.gada ceturto ceturksni, vidējā alga palielinājās par 7,5%. Straujākais darba samaksas pieaugums pērn bija privātajā sektorā, kur vidējā alga palielinājās par 8,3%, bet sabiedriskajā sektorā darba samaksa pieauga par 7,4%. Tomēr augstāks vidējās algas līmenis joprojām ir sabiedriskajā sektorā, kur vidējā alga 2017.gadā bija 951 eiro, kamēr privātajā sektorā tā veidoja 915 eiro. Reālā neto darba samaksa 2017.gadā palielinājās par 4,0%, un nedaudz lēnāku reālās algas pieaugumu noteica augstāka inflācija.

Dati: CSP, Eurostat, LR Finanšu ministrija, Latvijas Banka

Ārējā tirdzniecība, faktiskajās cenās, milj. eiro

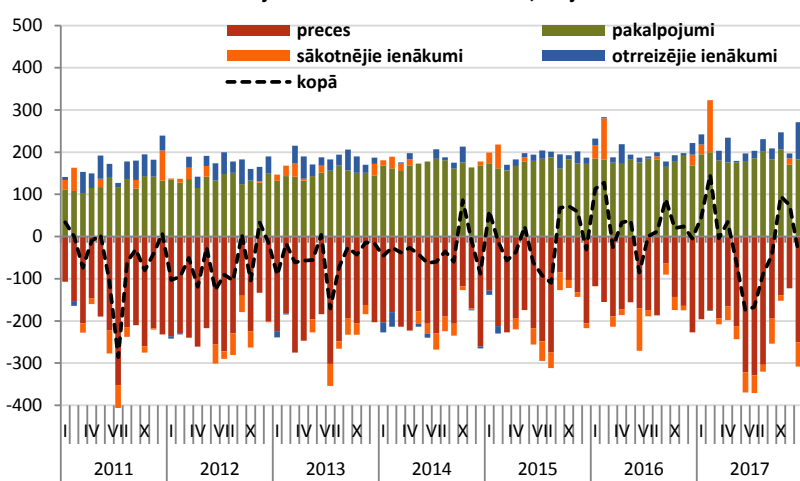

Ārējā tirdzniecība

Eksports 2017.g.	Gada pieaugums	
	Strukt.	
Kopā	100.0%	10.0%
Pārtika	21.0%	19.8%
Mehānismi	17.4%	6.6%
Koksne	16.5%	5.7%
Metāli	8.9%	22.1%
Ķīmiskās rūp. raž.	7.8%	10.4%
Satiksmes līdzekļi	6.1%	5.6%
Minerālprodukti	4.8%	6.0%
Tekstilzstr.	3.1%	11.4%
Pārējās preces	14.4%	2.8%

2017.gada decembrī turpinājās pozitīva preču eksporta attīstība un, salīdzinot ar 2016.gada decembri, Latvijas preču eksports palielinājās par 7,3%. Eksporta izmaiņas decembrī preču grupu griezumā bija līdzīgas kā 2017.gadā kopumā. Lielāko devumu eksporta izaugsmē decembrī nodrošināja lauksaimniecības un pārtikas preču eksporta kāpums par 26,8%, ko pamatā nodrošināja graudaugu eksporta kāpums. Būtiski palielinājās arī medikamentu eksports, galvenokārt uz Krieviju un Uzbekistānu, kā arī pārējo ķīmiskās rūpniecības ražojumu eksports. Vērtējot 2017.gadu kopumā, jāsecina, ka situācija starptautiskajā preču tirdzniecībā ir manāmi uzlabojusies un ārvalstu pieprasījums palielinājies. Kopējais preču eksports 2017.gadā palielinājās par 10,0%, sasniedzot 11,4 mljrd. eiro vērtību, līdz ar to gada ietvaros eksporta vērtībai palielinoties līdz augstākajam līmenim kopš statistikas uzskaites sākuma. Preču imports 2017.gada decembrī palielinājās par 6,4% gada izteiksmē, ko sekmēja mehānisko ierīču, sauszemes transporta līdzekļu un alkoholisko dzērienu importa pieaugums. Savukārt 2017.gadā kopumā importa vērtība bija par 14,5% lielāka nekā 2016.gadā.

Maksājumu bilances tekošais konts, milj. eiro

Teškoais konts

Latvijas maksājumu bilances tekošā konta saldo 2017.gada decembrī, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo mēnesi, nedaudz pasliktinājies, deficītam palielinoties par 32 milj. eiro līdz 37 milj. eiro. Deficīta kāpums pamatā bija saistīts ar ārvalstu rezidentu gūto ienākumu par iepriekš veiktajām investīcijām Latvijā palielinājumu, līdz ar to sākotnējo ienākumu konta bilance gada griezumā samazinājās par 82 milj. eiro un pērnā gada decembrī bija fiksēts deficīts 57 milj. eiro apmērā. Papildus tam, decembrī nedaudz palielinājās preču ārējās tirdzniecības deficīts, kopumā par 24 milj. eiro, līdz 251 milj. eiro. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka, pateicoties transporta pakalpojumu eksporta kāpumam, pakalpojumu ārējās tirdzniecības pārpalikums pieauga līdz 183 milj. eiro, tādējādi nedaudz kompensējot preču konta deficīta pieaugumu. Savukārt, palielinoties ES fondu investīciju plūsmai, otrreizējo ienākumu konta bilance uzlabojās par 60 milj. eiro, pārpalikumam palielinoties līdz 88 milj. eiro.

Galvenie rādītāji, gada izaugsme (ja nav norādīts citādi)

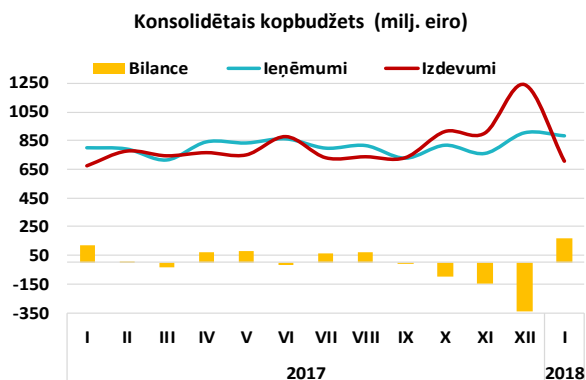
	15'III		16'I				17'I			
	IV		II	III	IV	II	III	IV		
IKP, salīdzināmās cenās, %	3.8	2.8	2.6	2.7	0.7	3.0	4.1	4.0	5.8	4.2
IKP, faktiskās cenās, %	4.1	1.7	2.2	2.2	1.3	4.3	6.7	7.5	9.2	7.3
Inflācija, %	-0.1	0.1	-0.4	-0.7	0.2	1.5	3.2	3.1	2.9	2.6
Vidējā bruto darba samaksa, %	7.3	7.4	5.2	5.1	3.8	5.9	7.0	8.6	8.3	7.5
Reālā alga, PCI deflators, %	7.4	7.3	5.6	5.8	3.6	4.4	3.8	5.5	5.4	4.9
Nodarbināto skaits, %	1.8	2.0	0.6	0.0	-0.8	-1.1	-0.8	-0.8	0.9	1.3
Bezdarbs, %	9.7	9.8	10.3	9.5	9.5	9.3	9.4	8.9	8.5	8.1
Produktivitāte, %	1.9	0.7	2.0	2.7	1.5	4.1	4.9	4.8	4.9	2.8
Mazumtirdzniecība, %	4.9	2.3	2.3	2.6	1.4	2.5	2.5	3.7	4.9	5.3
Rūpniecība, %	3.8	3.0	3.8	4.4	1.4	9.8	8.6	9.3	11.4	4.9
Preču eksports, %	1.2	-1.1	-3.8	0.6	0.8	1.9	13.3	7.8	8.2	10.8
Preču imports, %	0.1	-5.8	-7.4	-1.9	-4.3	5.6	15.6	13.8	20.8	8.5
Tirdzniecības balance, milj. eiro	-606.3	-401.3	-425.7	-493.1	-446.9	-525.8	-546.5	-711.6	-874.4	-505.5
Teškoais konts, % no IKP	-2.1	1.6	3.9	-0.2	1.5	0.6	3.2	-3.1	-4.2	n.d.a.

Dati: CSP, Eurostat, LR Finanšu ministrija, Latvijas Banka

	Kopbudžeta ieņēmumi un izdevumi (pēc naudas plūsmas metodoloģijas)			Konsolidētais kopbudžets
	2017.g. janvāra	2018.g. janvāra	2018.g./2017.g. janvārī	2018.g./2017.g.
	izpilde, milj. eiro	izpilde, milj. eiro	izmaiņas, milj. eiro	izmaiņas, %
KONSOLIDĒTAIS KOPBUDŽĒTS				
Ieņēmumi	796.7	879.8	83.1	10.4%
Izdevumi	674.9	707.0	32.1	4.8%
Finansiālā bilance	121.8	172.8	51.0	
VALSTS KONSOLIDĒTAIS BUDŽĒTS*				
Ieņēmumi	669.9	738.7	68.8	10.3%
Izdevumi	589.7	614.2	24.5	4.2%
Finansiālā bilance	80.3	124.6	44.3	
Valsts pamatbudžets				
Ieņēmumi	482.6	534.6	52.0	10.8%
Izdevumi	385.5	406.1	20.6	5.3%
Finansiālā bilance	97.1	128.5	31.4	
Valsts speciālais budžets				
Ieņēmumi	188.3	201.0	12.6	6.7%
Izdevumi	210.1	216.7	6.6	3.1%
Finansiālā bilance	-21.8	-15.7	6.1	
PAŠVALDĪBU KONSOLIDĒTAIS BUDŽĒTS**				
Ieņēmumi	174.1	198.5	24.3	14.0%
Izdevumi	132.6	150.2	17.6	13.3%
Finansiālā bilance	41.6	48.2	6.7	

*Ieskaitot atvasinātās publiskās personas un ziedojumus, dāvinājumus

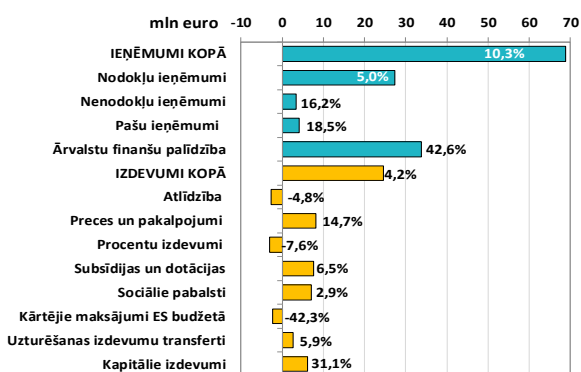
**Ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus

2018.gads iesācies ar pārpalikumu konsolidētajā kopbudžetā, kas ir raksturīga tendence jau pēdējos septiņus gadus. Kopējo ieņēmumu palielinājums sekmēja konsolidētā kopbudžeta pārpalikuma kāpumu janvārī līdz 172,8 milj. eiro, kas ir par 51,0 milj. eiro vairāk kā 2017.gada janvārī. Pārpalikums šā gada janvārī bija vērojams visos budžeta līmeņos, izņemot valsts speciālo budžetu, kur bijuši lielāki pensiju izdevumi, ko ietekmēja pensiju izmaksas kārtība saistībā ar pensiju izmaksu izmaiņām dēļ brīvdienām un svētku dienām.

Šis gads sācies ar ievērojamu pieaugumu darba spēka nodokļu ieņēmumos, kas būtiski uzlaboja janvāra nodokļu ieņēmumus un tie iekasēti par 45 milj eiro jeb 6,9% vairāk nekā janvārī gadu iepriekš. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, sociālās apdrošināšanas iemaksu un veikto norēķinu par solidaritātes nodokli ieņēmumi šā gada janvārī, salīdzinot ar 2017.gada janvārī, palielinājās par 38,2 milj. eiro jeb 12,6%. Ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumi šā gada janvārī bija par 34,1 milj. eiro jeb 43,0% lielāki nekā pērn janvārī, aktīvāk īstenojot, galvenokārt, Kohēzijas politikas ES fondu projektus. Konsolidētā kopbudžeta izdevumi janvārī palielinājās mēreni, saglabājot līdzīgu 4% pieauguma tendenci kā iepriekšējos gados.

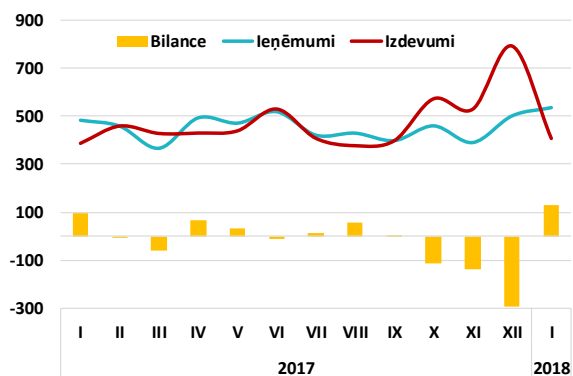
Valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi un izdevumi 2018.gada janvārī salīdzinot ar 2017.gada janvārī (izmaiņas milj. eiro un %)

Valsts konsolidētais budžets

Šā gada janvārī valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi bija 738,7 milj. eiro, kas ir par 68,8 milj. eiro jeb 10,3% vairāk nekā 2017.gada janvārī. Pieaugumu galvenokārt veidoja nodokļu ieņēmumu kāpums par 27,4 miljoni eiro jeb 5%, kā arī ievērojams ārvalstu finanšu palīdzības pieaugums par 33,8 miljoniem eiro jeb 42,6%. Valsts konsolidētā budžeta nenodokļu ieņēmumi 2018.gada janvārī iekasēti 24,7 milj. eiro apmērā, nedaudz pārniedzot pērnā gada janvāra līmeni. Šā gada janvāra mēnesī atsevišķās nenodokļu pozīcijās faktiskais ieņēmumu apjoms nesasniedza plānoto - valsts nodevai par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu, izložu un azartspēļu nodevai, kā arī ieņēmumos no naudas sodiem un sankcijām bija vērojama aizvārditā gada raksturīgā tendence. Taču ņemot vērā, ka gads ir tikko iesācies, ir pārāgrī izdarīt secinājumus par kopējo šā gada izpildes tendenci.

Valsts pamatbudžets (milj. eiro)

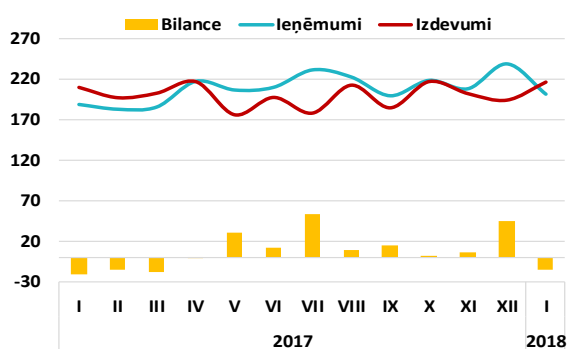

Valsts konsolidētais budžets

2018.gada janvārī konsolidētajā budžetā izdevumi kāpuši mēreni par 24,5 milj. eiro jeb 4,2%, salīdzinot ar 2017.gada attiecīgo periodu.

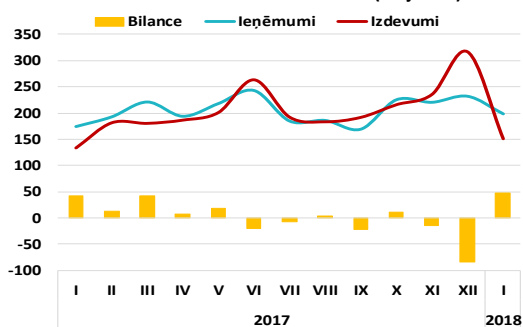
Valsts pamatbudžeta izdevumi šā gada janvārī pieauguši par 20,6 milj. eiro jeb 5,3% un analizējot pa izdevumu pozīcijām, redzams, ka pieaugums ir mērens. Sociālie izdevumi šā gada janvāra mēnesī saglabājās pērnā gada janvāra izdevumu līmeni. Turpretī izdevumi subsīdijām un dotācijām pieauga par 7,6 milj. eiro jeb 6,4 %, pamatā ārvalstu finanšu palīdzības daļā, lai nodrošinātu maksājumus lauksaimniekiem un citu ES fondu projektu īstenošanai. Norēķinu veikšana par pērnajā gadā noslēgtajiem līgumiem sekmēja izdevumu pieaugumu precēm un pakalpojumiem par 6,2 milj. eiro, salīdzinot ar pērnā gada janvārī, kur augstākie izdevumu pieaugumi konstatēti Aizsardzības ministrijas resorā Nacionālo bruņoto spēku funkciju nodrošināšanai, kā arī Satikmes ministrijas resorā saistībā ar remontdarbiem un autoceļu uzturēšanu. Izdevumi atbildībai šā gada janvārī saglabāja pērnā gada attiecīgā perioda izdevumu līmeni. Jāatzīmē, ka budžeta iestādes atbildības izmaksu par janvāra mēnesi veic februāra mēnesī, līdz ar to ietekme no vidējās darba algas un minimālā darba algas kāpuma būs novērojama sākot ar šā gada februāra mēnesi. Šā gada janvāra mēnesī straujāks izdevumu kāpums tika novērots kapitāliem izdevumiem, kas salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo periodu pieauga par 5,3 milj eiro jeb 27,9%, ko sekmēja pieaugoši izdevumi ES fondu projektu īstenošanai.

Valsts speciālais budžets (milj. eiro)

Valsts speciālajā budžetā jauns gads iesācies ar 15,7 miljonu deficītu. Sociālie izdevumi (tai skaitā pensiju izdevumi) 2018.gada janvārī sasniedza 215,4 milj. eiro, kas ir par 6,6 milj. eiro jeb 3,2% vairāk nekā pērn janvārī un lielāko izdevumu daļu veido pensijas. Pēc statistikas datiem 2018.gada janvārī vecuma pensiju saņēmēju bija 450 tūkst. personas, kas attiecīgi bija par 4 tūkst. personām mazāk nekā 2017.gada janvārī, bet vidējais pensijas apmērs janvārī bija 320 eiro, ks ir par 19 eiro lielāks nekā pērn janvārī. Janvārī pensiju vidējo apmēru ietekmēja 2017.gada oktobra indeksācija un pārrēķini pensijām ar negatīvo kapitāla indeksu. Pensiju izdevumus ietekmēja arī izmaksu kārtības nobīde dēļ brīvdienām un svētku dienām. Ekonomikas izaugsme turpina samazināt bezdarbnieku rindas, kā rezultātā samazinās bezdarbnieku pabalstu saņēmēju skaits. Lai arī izdevumi bezdarbnieku pabalstiem samazinās, tomēr šī tendence tuvākajos mēnešos var mainīties, ņemot vērā ABLV bankas likvidāciju. Mazāki kā pērn janvārī bijuši arī izdevumi slimības pabalstiem.

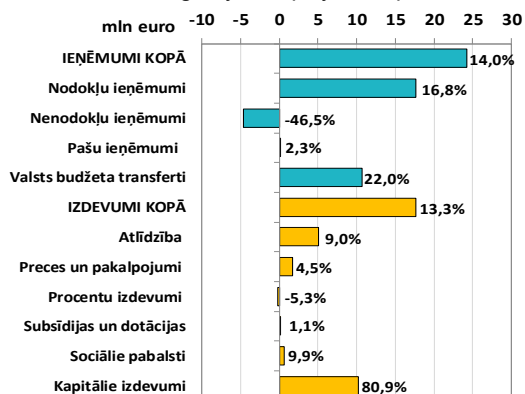
Pašvaldību konsolidētais budžets (milj. eiro)

Pašvaldību konsolidētais budžets

Šis gads pašvaldību budžetā kā ierasts iesācies ar pārpalikumu. Saskaņā ar valsts kases datiem 2018. gada janvārī pašvaldību budžetā noslēdzies ar pārpalikumu 48,2 milj., kas ir par 6,7 milj. eiro lielāks kā 2017. gada janvārī. **Pašvaldību budžeta ieņēmumi** šā gada pirmajā mēnesī, salīdzinot ar iepriekšējā gada janvārī, uzrādījuši 14% pieaugumu, kas ir straujākais pieaugums kopš finanšu krīzes. Pieaugumu nodrošināja iedzīvotāja ienākuma nodoklis (IIN), kas salīdzinot ar attiecīgo periodu iepriekšējā gadā, audzis par 17,7 milj. eiro jeb 18,1%. Šo pieaugumu pamatā noteica straujš iekšzemes kopprodukta pieaugums, kas pēc Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem 2017. gadā bija 7,7 % faktiskajās cenās un vidējās darba algas pieaugums, kas pēc CSP datiem bija 7,9 %. Ar 2018. gada 1. janvārī spēkā stājās jaunā nodokļu reforma, kuras rezultātā tika īstenots pasākumu kopums, kā piemēram, paaugstināta minimālā darba alga no 380 eiro uz 430 eiro, diversificēta IIN likme atkarībā no ieņēmumu apjoma, kas būtiski ietekmēs turpmākos pašvaldību budžeta IIN ieņēmumus. Nodokļu reformas efektu uz IIN ieņēmumiem varēs novērot sākot ar februārī. Būtiski ieņēmumu pieaugumu ietekmēja arī centrālās valdības transfertu apjoms, kas salīdzinot ar iepriekšējā gada janvārī, ir pieauguši par 10,7 milj. eiro. Lielāko pieaugumu 5,7 milj. eiro apmērā nodrošināja transferti ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem. Kā arī par 2,5 milj. eiro palielinājušies transferti noteiktam mērķim, kas pamatā ir paredzēti pedagogu darba samaksai. **Pašvaldību budžeta izdevumi** šā gada pirmajā mēnesī, salīdzinot ar iepriekšējā gada pirmo mēnesi, auguši par 13,3%. Straujais pieaugums ir saistīts ar kapitālo izdevumu kāpums, kas pieauguši par 10,2 milj. eiro, no kuriem 5,7 milj. eiro pieaugums saistīts ar kapitālajiem izdevumiem ES fondu projektu realizāciju. Pamatā kapitālie izdevumi tiek novirzīti kapitālajam remontam un rekonstrukcijai, kur, salīdzinot ar iepriekšējā gada janvārī, izdevumi pieauguši par 5,1 milj. eiro. No tekošajiem izdevumiem straujākais pieaugums novērots izdevumiem atalgojumam, kas pieauguši par 5,1 milj. eiro. Izdevumu pieaugums skaidrojams ar pedagogu darba samaksas pieaugumu.

Pašvaldību budžeta ieņēmumi un izdevumi 2018.gada janvārī, salīdzinot ar 2017.gada janvārī (milj. eiro, %)

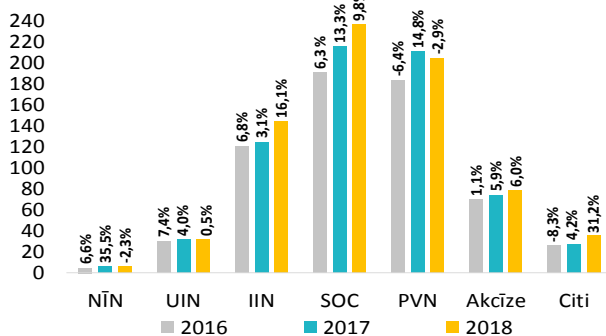
Kopējie nodokļu ieņēmumi					Nodokļi
	2017.g. janvāra izpilde, milj. eiro	2018.g. janvāra izpilde, milj. eiro	2018./2017.g. izmaiņas, milj.eiro	2018./2017.g. izmaiņas, (%)	2018.g. janvāra izpilde no 2018.g. janvāra plāna (%)
Kopējie nodokļu ieņēmumi	688.9	736.9	48.0	7.0%	98.9%
Kopbudžeta nodokļu ieņēmumi*	651.3	696.3	45.0	6.9%	98.8%
Sociālās apdrošināšanas iemaksas:	215.6	236.8	21.2	9.8%	101.2%
<i>Valsts speciālajā budžetā</i>	170.8	181.8	10.9	6.4%	101.3%
<i>Solidaritātes nodoklis</i>	7.2	8.2	1.0	13.2%	97.1%
<i>Valsts fondēto pensiju shēmā</i>	37.6	40.5	3.0	7.9%	101.4%
<i>1% veselības finansēšanai</i>	-	6.3	x	x	101.8%
<i>pamatbudžetā</i>	-	6.3	x	x	101.8%
Pievienotās vērtības nodoklis	210.5	204.4	-6.1	-2.9%	92.0%
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis:	124.4	144.4	20.0	16.1%	104.6%
<i>Valsts pamatbudžetā</i>	26.4	28.7	2.2	8.5%	103.8%
<i>Pašvaldību pamatbudžetā</i>	98.0	115.7	17.7	18.1%	104.8%
Akcīzes nodoklis	74.0	78.4	4.4	6.0%	96.6%
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	31.5	31.6	0.1	0.5%	93.0%
Nekustamā īpašuma nodoklis	6.1	5.9	-0.1	-2.3%	109.7%
Pārējie nodokļi	26.9	35.4	8.5	31.8%	105.3%

* bez iemaksām fondēto pensiju shēmā

Kopbudžeta nodokļu ieņēmumu plāns 2018.gada janvārī izpildīts 98,8% apmērā, kas ir par 8,5 miljoni eiro mazāk kā plānots. Tomēr salīdzinot ar pērnā gada janvāri, kopbudžeta ieņēmumi uzrāda 6,9% kāpumu. Būtiskākais pieaugums joprojām ir darbaspēka nodokļiem.

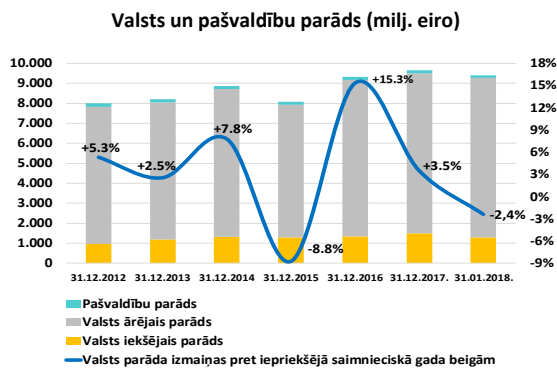
Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ieņēmumi šā gada janvārī, salīdzinot ar pērnā gada janvāri, ir samazinājušies par 6,1 milj. eiro jeb 2,9%. PVN ieņēmumu plāns tika izpildīts 92,0% apmērā un līdz izpildei pietrūka 17,8 milj. eiro. Zemāki PVN ieņēmumi skaidrojami ar strauju (par 59,2%) PVN atmaksu palielinājumu, salīdzinot ar 2017.gada janvāri. Būtisko atmaksu palielinājumu sekmēja izmaiņas likumā "Par pievienotās vērtības nodokli", samazinot atmaksas termiņus pārmaksai, kam neizpildās tūlītējas atmaksas nosacījumi. Uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi tāpat kā nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi saglabājušies pērnā gada janvāra līmenī. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu palielinājums par 9,8%, salīdzinājumā ar pērnā gada janvāri, ir skaidrojams kā ar darba ņēmēju skaita, tā ar nodarbināto ienākumu palielināšanos, tostarp, minimālās darba algas paaugstinājumu līdz 430 eiro, sākot ar šā gada 1.janvāri.

Kopējie nodokļu ieņēmumi janvārī (milj.eiro un % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumi šā gada janvārī pieauga par 20,0 milj. eiro jeb 16,1%, salīdzinot ar pērnā gada janvāri, ko pozitīvi ietekmēja vidējās darba algas pieaugums un darba ņēmēju skaita pieaugums, tai skaitā pārejot no mikrouzņēmuma nodokļa režīma uz vispārējo nodokļu maksāšanas režīmu. IIN ieņēmumu palielinājums straujāk novērojams mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības nozarēs, kā arī operāciju ar nekustamo īpašumu nozarē. Vienlaikus jāatzīmē, ka IIN 2018.gada janvāra plāns tika izpildīts 104,6% apmērā, nodrošinot virsplāna ieņēmumus 6,4 milj. eiro apmērā. Akcīzes nodokļa ieņēmumi šā gada janvārī bija par 4,4 milj. eiro jeb 6,0% lielāki nekā janvārī gadu iepriekš, tomēr tie par 2,7 milj. eiro jeb 3,4% atpalika no plānotā apmēra. Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajai informācijai, plāna neizpilde skaidrojama ar cigarešu patēriņa samazināšanos, kā arī vienam nodokļu maksātājam piešķirto nodokļa samaksas termiņa pagarinājumu par akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem.

Valsts un pašvaldību parāds

Valsts un pašvaldību parāds* 2018.gada janvāra beigās nominālvērtībā** bija 9488,7 milj. eiro. Atbilstoši nacionālajai metodoloģijai valsts un pašvaldību parāds, neskaitot atvasināto finanšu instrumentu valūtas rezultātu, bija 9413,6 milj. eiro un salīdzinot to ar 2017.gada beigām, parāds ir samazinājies par 232,4 milj. eiro jeb 2,4%, kas veidojās no īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa parāda vērtspapīru (t.sk. eiroobligāciju) samazinājuma.

2018.gada 15.janvārī Japānas kredītreitingu aģentūra R&I paziņoja par Latvijas kredītreitings paaugstināšanu no BBB+ uz A-, saglabājot stabili nākotnes novērtējumu un 22. februārī kredītreitingu aģentūra S&P Global pārāpstiprināja Latvijas kredītreitings esošā "A-" līmenī, saglabājot pozitīvu nākotnes novērtējuma (outlook).

* izslēdzot savstarpējo darījumu atlikumus saimnieciskā perioda beigās

** iekļaujot Valsts kases administrētajiem ārējiem aizņēmumiem un parāda vērtspapīriem piesaistīto atvasināto finanšu instrumentu valūtas rezultātu

Dati: Valsts kase, Valsts ieņēmumu dienests